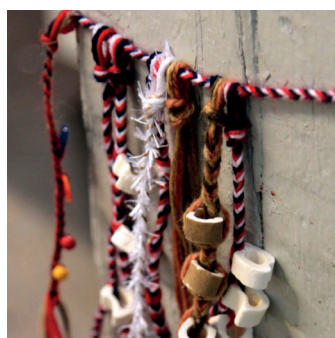
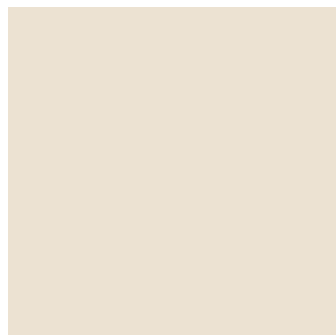
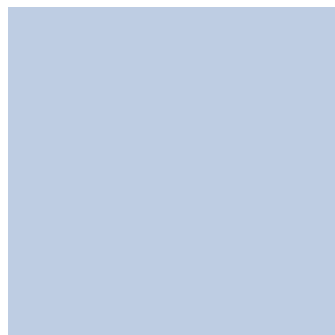
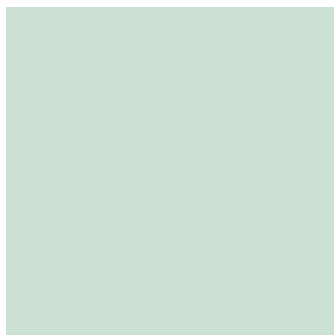
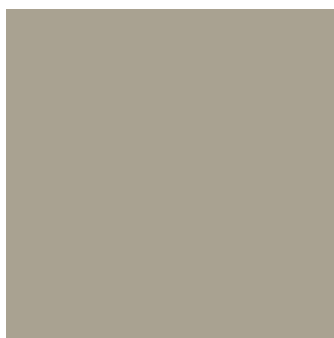

Toiminta- kertomus

Lasten ja nuorten taidekeskuksen säätiö

2012

Sisällys

1. Säätiön tehtävät.....	4
2. Toiminta-ajatus	4
3. Vuosi 2012 lyhyesti	5
4. Henkilöstö.....	6
5. Kansainvälinen lasten ja nuorten taiteen kokoelma	7
5.1. Näyttelyt kansainvälisestä kokoelmasta.....	7
5.2. Pitkäaikaiset teoslainat julkisiin tiloihin	7
5.3. Lainattavat näyttelykokonaisuudet.....	7
5.4. Digitointihanke.....	7
5.5. Arkistointi	7
6. Näyttelyt.....	8
6.1. Villa Artun näyttelyt.....	7
6.2. Näyttelyt muualla.....	12
7. Yleisötyö	13
7.1. Työpajat	13
7.1.1. Näyttelyihin liittyvät työpajat	13
7.1.2. Muu työpajatoiminta	14
7.2. Peruskoululaisten kulttuuripolku	16
7.3. Tapahtumat.....	16
8. Koulutus	18
9. Tutkimus, julkaisut.....	18
10. Muu toiminta, yhteistyö.....	19
11. Jäsenyydet ja edustus.....	20
12. Viestintä ja markkinointi	21
13. Hallinto	22
13.1. Hallitus	22
13.2. Neuvottelukunta	22
14. Talous	23

1. Säätiön tehtävät

Lasten ja nuorten taidekeskusta ylläpitää opetus- ja kulttuuriministeriön ja Hyvinkään kaupungin vuonna 1980 perustama säätiö. Säätiön tarkoituksena on edistää ja vaalia lasten ja nuorten taidekasvatusta Suomessa. Tämän toteuttamiseksi säätiö ylläpitää taidekeskusta, jonka tehtävänä on

- kansainvälisen kokoelman kartuttaminen ja arkistointi
- kotimainen näyttelytoiminta
- kansainvälinen toiminta
- koulutus- ja tutkimustoiminta
- taiteellinen kokeilutoiminta sekä
- paikallinen taidekasvatustoiminta

2. Toiminta-ajatus

Paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti toimiva Lasten ja nuorten taidekeskus (LAKU) edistää taidekasvatusta pääasiassa visuaalisissa taiteissa. Taidekeskus toimii yhteistyössä nuorisotyön, kulttuurin, taiteen, tutkimuksen sekä opetuksen ja koulutuksen asiantuntijoiden kanssa. Se toimii linkkinä taidealan, lasten ja nuorten sekä heidän kanssaan työskentelevien välillä. LAKU tuottaa näyttelyitä, kokoaa koti- ja ulkomaista lasten ja nuorten taidetta, tutkii, kouluttaa ja innostaa elämyksiin taiteen parissa.

LAKUn toimitilat ovat Hyvinkään Villatehtaalla vuonna 2005 avatussa Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Villa Artussa. Samoissa tiloissa toimivat myös taiteen perusopetusta antavat Hyvinkään kaupungin Lasten ja nuorten kuvataidekoulu sekä Taito-Uusimaan käsityökoulu Helmi. Kulttuurikeskuksen toimijoita yhdistää innostus luoda Villa Artusta valtakunnallinen kokeellisen taidekasvatuksen laboratorio, jonka yhdessä suunniteltuja hankkeita tukevat kaikkien kolmen toimijan asiantuntemus ja verkostot.

*Chin Ching-Lan, Täti tiikeri,
1987, Taiwan*

3. Vuosi lyhyesti

Kansainvälisen lasten ja nuorten taiteen kokoelman digitointi eteni opetus- ja kulttuuriministeriön tuella yli 6000 teoksella. Digitointi mahdollisti näyttelyiden tuottamisen myös muiden näyttelyjärjestäjien käyttöön ja kotimainen näyttelytoiminta olikin varsin vilkasta. Digitointi on parantanut myös tutkijoiden palvelua ja mahdollistanut kokoelman käyttöä akateemisten lopputöiden materiaalina.

Toimintavuonna valmistui suunnitelma kansainvälisen kilpailun ja näyttelyn uudistamisesta. Säätiön hallituksen ja neuvottelukunnan kokouksissa keskusteltiin laajasti kansainvälisen toiminnan kehittämisestä. Kansainvälisen (näyttely)toiminnan suunnitelma laadittiin vuoteen 2016 saakka. Seuraavan 15. kansainvälisen näyttelyn yhteydessä vuonna 2014 testataan digitaalisilla välineillä tuotetun taiteen vastaanottamista sekä digitaalisten aineistojen säilytyksen teknisiä ratkaisuja. Vaikka digitaalisia teoksia pyritään sisällyttämään näyttelyyn ja arkistoon, perinteiset menetelmät ja niiden edellyttämät käden taidot säilyvät tulevassakin toiminnassa keskiössä.

Yhteistyön ja kumppanuuksien aktiivinen rakentaminen jatkui ja erilaisia kokeellisia hankkeita lasten ja nuorten taidekasvatuksessa on käynnistynyt sekä nuorisotyön että lastenkulttuuriverkostojen suuntaan. Villa Artun toimijoiden keskinäinen yhteistyö kulminoitui ensimmäiseen *Artun kesä* -tapahtumaan, johon voitiin palkata ulkopuolinen tuottaja Suomen Kulttuurirahaston avustuksen turvin. Tapahtuma oli pienimuotoinen animaatiofestivaali, josta tuli paljon innostunutta palautetta. Artun kesää on tarkoitus jatkaa eri teemoin hyödyntäen paikallisia eri taiteenalojen ammattilaisia sekä Villa Artun toimijoiden valtakunnallisia ja kansainvälisiä verkostoja.

Toimintavuoden päätti saamelaista kulttuuria esittelevä projekti *Koparoita myöten*, jota Villa Artun kuvataidekoulussa ja käsityökoulussa valmisteltiin ja työstettiin koko lukuvuoden ajan. Näyttelyissä, työpajoissa ja tapahtumissa käsiteltiin monipuolisesti EU:n ainoaa alkuperäiskulttuuria. Villa Artun kaikki kolme toimijaa olivat aktiivisesti mukana ja toivat oman lisänsä sekä rahoitukseen että hankkeen sisältöihin. LAKU sai merkittävän avustuksen opetus- ja kulttuuriministeriöltä sekä Uudenmaan taidetoimikunnalta. Niiden turvin oli mahdollista perehtyä saamelaiskulttuuriin Inarissa ja luoda kontakteja, jotka toivat Hyvinkäälle muun muassa Norjassa ja Suomessa tuotetun saamelaisen muotoilun ja käsityön huippuja esittelevän *Raito*-näyttelyn. Suomalaisen taidevalokuvauksen kärkinimen Marja Helanderin näyttelyssä

saamelaisuus avautui luonnon kuvauksen kautta. Helanderin näyttelyssä oli poikkeuksellisesti käytössä myös Villa Artun naapurissa sijaitsevan Villan Voimalan näyttelytila, jonka aukipidosta ja muista kustannuksista LAKU vastasi. Saamelaisprojekti liittyi taiteen perusopetuksen kulttuurihistoriahankkeeseen Villa Artun taidekouluissa.

Täydennyskoulutusta järjestettiin toimintavuonna erityisesti varhaiskasvatuksen henkilökunnalle. Koulutuspaketti tuotettiin päivähoidon tarpeisiin, mutta sitä voidaan tulevaisuudessa hyödyntää myös opettajien koulutukseen. Täydennyskoulutuksesta tuotteistettiin Villa Artun toimijoiden yhteinen palvelupaketti lasten ja nuorten kanssa työskentelevien käyttöön. Taidelähetoiset menetelmät ovat eräs väline lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin vahvistamisessa.

Taidekeskuksen perustajan Eino Vesalaisen muistorahasto perustettiin 1.1.2012 alkaen. Rahaston tarkoituksena on tukea lasten ja nuorten visuaalista taidekasvatusta. Painopisteenä on kokeellinen ja uutta luova sekä kansainvälinen taidekasvatustoiminta. Rahasto toteuttaa tarkoitustaan myöntämällä stipendejä ja palkintoja lapsille ja nuorille taiteen tekijöinä sekä aikuisille tunnustuksena merkittävästä taidekasvatusta edistävästä työstä. Ensimmäinen tunnustuspalkinto luovutettiin mediataiteilija Markus Renvallille, jonka kanssa myöhemmin käynnistyi yhteistyö päivähoidon henkilöstön täydennyskoulutuksessa Hyvinkäällä.

Näyttelyt, työpajat ja tapahtumat ovat taidekeskuksen ydinpalveluita, joissa kysyntä ja tarjonta kohtaavat.

Näitä palveluita käytti yhteensä 8615 asiakasta.

Näistä Hyvinkään peruskoululaisten kulttuuripolkuun osallistui 453 oppilasta ja 25 opettajaa.

Työpajoihin osallistui 1137 lasta ja nuorta.

Kävijälukuihin ei sisälly muualla esillä olleiden LAKUn tuottamien näyttelyiden kävijät eikä auditorion käyttäjät. Kävijämäärä kasvoi edellisvuodesta 2015 asiakkaalla.

Tilapalveluista on syytä mainita Villa Artun auditorion lisääntynyt vuokraus ulkopuolisille toimijoille. Auditorio palvelee erityisesti Hyvinkään kaupungin eri yksiköiden kokous- ja koulutustilana. Tila oli vuokrattuna ulkopuolisille 38 päivänä. Auditorion käyttöasteen nouseminen lisäsi LAKUn omia tuottoja.

4. Henkilöstö

Säätiön hallinnosta, taloudesta ja kehittämisestä vastasi toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen säätiön hallituksen alaisuudessa. Päivittäisestä palvelutuotannosta vastasi pääosin tuottaja, taidepedagogi Elina Katara, joka oli tuottaja Päivi Venäläisen työloman sijaisena 1.12.2011–30.11.2012. Palveluiden sisältö ja suuntaviivat suunniteltiin yhdessä hallituksen ja neuvottelukunnan linjausten mukaisesti, mutta vastuuta jaettiin toiminnanjohtajan ja tuottajan kesken projektikohtaisesti.

Näyttelymestarina ja kokoelmista vastaavana työntekijänä toimi edelleen Jorma Lagström. Anu Haikonen jatkoi arkistotyöntekijänä, jonka päätehtävänä on digitoida lasten ja nuorten taiteen kansainvälistä kokoelmaa. Toiminnanjohtaja kävi vakinaisten ja määräaikaisten työntekijöiden kanssa kehityskeskustelun vuoden lopussa.

Määräaikaiset työntekijät

- datanomi Jani Jääskeläinen jatkoi toisena digitoijana ja atk-tukihenkilönä 1.1.–31.12. (OKM:n avustus)
- taiteen maisteri, elokuvaohjaaja Reetta Neittaanmäki toimi osa-aikaisena tuottajana Artun kesä-elokuvafestivaalissa 15.2.–21.6. (Suomen Kulttuuri-rahaston avustus)

Tuntipalkkaiset työntekijät

- viikonloppuvalvojana olivat Otto Jahnukainen, Leila Mäkilä ja Roope Laine, sijaisena Eveliina Tahvanainen, Suvi Hakulinen ja Anna Paajanen
- kulttuuripolkuryhmien oppaina Nina Laaksonen ja Anni Ylönen
- työpajaohjaajina Jarmo Iivonen, Anne Vasko, Jaakko Vasko, Eeva Niemi, Heidi Helenius, Tiina Valkeapää, Tuukka Seppälä, Timo Vaittinen, Eija Degerstedt, Tuija Lampinen, Niina Vyyryläinen, Marja Andersson ja Ellamari Vierikko
- näyttelymestarina Jarmo Iivonen

Harjoittelijat

- matkailualan opiskelija Tanja Tikkanen teki harjoitteluaikanaan 23.1.–2.3. kehittämis ehdotuksia sosiaalisen median ja kotisivujen käyttöön Lakun viestinnässä

Eino ja maailman lapset -näyttelyssä oli esillä teoksia 1970-luvulta nykypäivään.

5. Kansainvälinen lasten ja nuorten taiteen kokoelma

5.1. Näyttelyt kansainvälisestä kokoelmasta

Kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen kokoelmasta kootaan näyttelyjä sekä Villa Arttuun että sen ulkopuolelle. Vuonna 2012 tehtiin yksi iso kokoelmanäyttely *Eino ja maailman lapset* Villa Artun galleriaan sekä kaksi pienempää näyttelyä Villa Artun käytävägalleriaan (ks. kohta Näyttelyt). Villa Artun ulkopuolella oli esillä vuoden aikana 11 erikokoista näyttelykokonaisuutta omista kokoelmista.

Digitaalista arkistoa hyödynnettiin verkkosivuille tuotetuissa teemanäyttelyissä. Arkisto-ohjelmaan linkitettyä selainohjelman sovellusta käyttäen luotiin myös virtuaalinäyttelyitä, jotka ovat katseltavissa kosketusnäytöillä. Kosketusnäyttöjen avulla yleisö voi selata kokoelman teoksia silloinkin, kun niitä ei ole näyttelyssä esillä.

5.2. Pitkäaikaiset teoslainat julkisiin tiloihin

Kokoelman teoksista on kehystetty noin 2300 kappaletta. Kehystettyjen teosten lainaus ja pitkäaikainen sijoitus julkisiin ja toimistotiloihin niin Hyvinkäällä kuin muualla Suomessa jatkui vuonna 2012. Vuoden mittaan teoksia palautettiin takaisin 91 ja uusia lainattiin 23. Kaiken kaikkiaan sijoitettuja teoksia oli vuoden lopussa 949 kappaletta 102 paikassa.

5.3. Lainattavat näyttelykokonaisuudet

Taidekeskus lainaa yksittäisten teosten lisäksi näyttelykokonaisuuksia. Taidekeskukselta voi tilata joko valmiina olevan näyttelyn (tai sen osia) tai pyytää taidekeskusta kokoamaan tietyn kokoisen ja tiettyyn teemaan liittyvän näyttelyn. Tilaja voi myös itse tulla Villa Arttuun valitse-

maan teokset digiarkistoa apuna käyttäen. Vuonna 2012 tarjolla olivat seuraavat valmiit näyttelykokonaisuudet:

Eino ja maailman lapset (103 teosta), Huoli huomisesta, toivo tulevasta (120), Lehmä (49), Hortus Urbanus (77), Veden äärellä (43), Puun taju (40), Leijonia (24, Leijat (34), Tyttöjä (38) sekä Meidän Afrikkamme (39).

Kohdassa 6.2. Näyttelyt muualla esitellään kokoelmanäyttelyt Villa Artun ulkopuolella.

5.4. Digitointihanke

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi toimintavuodelle 30 000 euron erityisavustuksen kansainvälisen lasten ja nuorten taiteen kokoelman digitointihankkeeseen. Avustuksen turvin kokoelman digitointi eteni niin, että vuoden lopussa teoksia oli digitoitu 57 553 kappaletta joka on noin 57 % koko kokoelmasta. Vuoden aikana digitoitujen teosten määrä oli 6 463.

5.5. Arkistointi

Metropolian paperikonservoinnin opiskelijat selvittivät Villa Artun arkiston säilytysolosuhteita sekä näyttelytilojen teosturvallisuutta konservaattori Päivi Ukkosen johdolla helmi-maaliskuussa. Projektin oli osa opiskelijoiden museologian opintoja. Opiskelijat tekivät riskikartoituksen ja olosuhdearvioinnin sekä esittivät loppuraportissaan kehitysehdotuksia paperipohjaisten teosten säilyttämisen ja esilläpidon turvallisuuden lisäämiseksi. Raportti *Riskikartoitus taidekeskus Villa Artussa* esiteltiin Lakun henkilökunnalle 23.3. Raportin pohjalta on kehitetty arkisto- ja näyttelytilojen museonormien mukaista suunnittelua ja ehdotukset on huomioitu toimintasuunnitelmassa.

6. Näyttelyt

Näyttelyitä oli Villa Artun galleriassa ja käytävillä yhteensä 12 ja muualla 13 kappaletta.

6.1. Villa Artun näyttelyt

Villa Artun galleriatilaa hallinnoi LAKU, joka myös yleensä tuottaa muut paitsi kuvataidekoulun ja käsityökoulun oppilastöiden näyttelyt. Näyttelyt toimivat alustoina taidekasvatukselle ja niihin liittyy työpajoja ja oheistapahtumia. Ryhmille tarjotaan myös opastuksia, joita toimintavuonna oli 15. Näistä osa pidettiin yleisöopastuksina tapahtumien yhteydessä.

10.1.–19.2. EINO JA MAAILMAN LAPSET

Teoksia kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen kokoelmasta 1970-luvulta nykypäivään

Näyttely liittyi Hyvinkään taidemuseon muistonäyttelyyn Eino Vesalainen – taidetta sydämellä 20.1.–4.3. Kuvataiteilija ja taidekasvattaja Eino Vesalainen (1923–2010) oli perustamassa Lasten ja nuorten taidekeskusta Hyvinkäälle. Sekä Hyvinkään taidemuseon Kaapon galleriassa että Villa Artun galleriassa oli esillä LAKUn tuottama näyttely, jossa oli Vesalaisen aloitteesta kootua lasten ja nuorten taidetta eri puolilta maailmaa. Esillä oli maalauksia, piirustuksia ja grafiikkaa 5–17-vuotiailta lapsilta 43 maasta. Noin 70 taideteoksen lisäksi esillä oli leluja ja nukkeja eri kulttuureista. Kävijöitä oli Villa Artussa 850 ja Hyvinkään taidemuseossa 817, yhteensä 1667.

Jarmo livonen esittelee kansainvälistä kokoelmaa.

Näyttelyiden yhteisissä avajaisissa 19.1. Hyvinkään taidemuseossa jaettiin ensimmäinen Eino Vesalaisen rahaston tunnustuspalkinto. Palkinnon sai kuvataiteilija ja taidekasvattaja Markus Renvall.

29.2.–9.4. MINÄ OLEN JELLONA!

Kuvia, leluja ja leikkiä

Kuvittaja, tekstiilitaiteilija, taiteen maisteri Anne Vaskon suosittu Jellona Suuri -kirjan hellyttäviä hahmoja seurasi toimintavuoden alussa ilmestynyt Jellona Toinen (WSOY), jonka alkuperäiset kuvitukset nähtiin Villa Artun näyttelyssä. Omien teostensa lisäksi hän on kuvittanut monien suomalaisten lastenkirjailijoiden kuten Kirsi Kunnaksen, Johanna Venhon ja Tuula Korolaisen teoksia. Rudolf Koivu -palkinnon 2011 saanut ja Finlandia Junior -ehdokkaana 2010 ollut kuvittaja asuu ja työskentelee Hyvinkäällä.

Näyttelyssä oli leikkimökin kokoinen Maailman pienin kulttuuritalo, jonka sisällä pienoisenä näyttely vaihtuivat viikoittain. Teokset valittiin näyttelyn yhteydessä toteutetuista päiväkotien työpajoista. Elämykselliseen näyttelyyn liittyy työpajojen lisäksi muita oheistapahtumia. Näyttelyn avajaisissa oli Ismo Virtasen musiikkiesitys.

Minä olen Jellona -näyttelyn rinnalla Villa Artun käytävägalleriassa oli esillä leijona-aiheinen näyttely kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen kokoelmasta. Kävijöitä näyttelyissä oli yhteensä noin 1400.

Mariko Härkösen ja Ismo Virtasen animaatioiden nukkeja oli esillä Artun kesän näyttelyssä.

13.4.–30.4. EEPPINEN KAMPAMANEETTI

Kuvataidekoulun ateljeepajalaisten näyttely

Kuvataidekoulun vanhimpien oppilaiden päättötöistä koottu näyttely oli katsaus pitkään kuvataidetta harrastaneiden nuorten taiteelliseen ilmaisuun. Näyttelyssä oli luettavissa nuorten portfolioja, joissa nuoret kertovat ajatuksistaan taiteellisesta työskentelystä ja sen kehittymisestä. Näyttelyn kävijämäärä oli noin 650.

13.8.–2.9. TAIDEPAJA TANSANIAN KALLIOMAALAUSSALUEELLA

Valokuvaaja Gary Wornell

Villa Artun käytävägalleriassa oli esillä Gary Wornellin kuvia ja printtejä taideprojektista Tansaniassa, Kondoan kalliomaalausalueella. Esillä oli käsintehdyille paperille tulostettuja kuvia kalliomaalauksista sekä dokumentaarisia kuvia työpajasta, johon osallistui Imbafin koulun oppilaita.

7.5.–3.6. KÄSILLÄ TAITOA–ILOA–MUOTOA

Taito-käsityökoulu Helmin oppilastöiden näyttely

Taito-käsityökoulu Helmin näyttelyn teemana oli Iloa iholle. Näyttelyssä oli esillä töitä täplikkäistä sarvipäistä huovutettuihin hattuihin. Näyttelyyn tutustuivat sekä kuvataidekoulun että käsityökoulun vastaanottamat koulujen Kulttuuripolkuryhmät. Näyttelyn kävijämäärä oli yhteensä 2520.

Anne Vaskon näyttelyssä oli Maailman pienen kulttuuritalon.

6.–21.6. JA 13.8.–2.9. ARTUN KESÄ

– Animaationäyttely

Näyttely esitteli kotimaisten animaatiotaiteilijoiden teoksia sekä animaation tekemisen salaisuuksia. Näyttely valotti muun muassa liikkeen illuusion syntymistä sekä paljasti, millaisia taidonnäytteitä ovat elokuvissa nähdyt animaationuket ja -lavasteet. Näyttelyssä olivat mukana Mariko Härkönen ja Ismo Virtanen, Kaisa Penttilä, Meri Mort, Ami Lindholm, Mikko Lindholm, Reetta Neittaanmäki, Anssi Kasitonni ja Turun Anikistit -kollektiivi. Näyttelyn kävijämäärä oli 490.

*Maria Wolframin ja Katja Tukiaisen (seinällä)
taidetta näyttelyssä Mistä on tytöt tehty?*

12.9.–28.10. MISTÄ ON TYTÖT TEHTY?

Tyttöaiheinen nykyaiteen näyttely

Helsingin yliopiston taidehistorian opiskelija Pauliina Kähärän pro gradu -työhön liittyvässä näyttelyssä tarkasteltiin nykyaiteilijoiden teosten kautta, kuinka ”tyttötaide” onnistuu rikkomaan stereotyyppistä tyttökuva. Katja Tukiaisen, Anniina Vainionpään, Maria Wolframin ja Stiina Saariston teokset kietoutuivat osaksi viime vuosien keskustelua tyttöjen muuttuneesta yhteiskunnallisesta roolista sekä aikuisuuden ja lapsuuden rajoista. Näyttelyn kävijämäärä oli 1175.

7.11.2012–6.1.2013 KOPAROITA MYÖTEN

Saamelainen kulttuuri Hyvinkään Villatehtaalla

Villa Artun näyttelyssä oli esillä saamelaista muotoilua ja käsitöitä, saamelaisnuorten videoita ja saamelaislasten sarjakuvia. Näyttelyssä oli myös Villa Artun taidekoulu-oppilaiden tuotoksia Karigasniemen leirikoulusta sekä syksyn aikana syntyneitä oppilastöitä. Naapurigalleriassa Villan Voimalassa oli esillä saamelaistaustaisen kuvataiteilija Marja Helanderin valokuvia pohjoisesta. Näyttelyt kertoivat paitsi EU:n ainoasta alkuperäiskulttuurista myös hyvinkääläisten lasten ja nuorten tulkinnoista ja kokemuksista pohjoisen luonnosta ja elämästä saamelaisalueella. Saamelaista kulttuuria esittelevä näyttelykonaisuus syntyi Villa Artun kolmen toimijan yhteistyönä Lasten ja nuorten kuvataidekoulun ja Taito-käsityökoulu Helmin kulttuurihistoriahankkeen ympärille. Näyttely

*Käsityökoulu Helmin oppilastöitä
saamelaisnäyttelyssä Koparoita myöten.*

oli samalla Lasten ja nuorten kuvataidekoulun 25-vuotisjuhlanäyttely. Näyttelykokonaisuuteen sisältyivät seuraavat osat:

SÁPMI – JÄTIN JÄLJILLÄ TUNTURISSA

Villa Artun taide- ja käsityökoulujen yhteisen kulttuuri-historiahankkeen viimeisenä teemana oli saamelaisuus.

RÁIDU – SÁMI HABMEN – SAAMELAISTA MUOTOILUA

Ráidu, suomeksi raito, tarkoittaa toisiinsa kytkettyjen porojen jonoa, joka vetää perässään ahkioita. Näyttely kertoi, missä saamelaisen muotoilun raito tänään kulkee.

Näyttelyn tuottivat Saamelaisalueen koulutuskeskus Inarissa ja Duodjeinstituutti Norjan Kautokeinosssa.

SAAMELAINEN – THAT'S IT

Saamelaisnuorten videoita ja valokuvia omasta elämästä. Nuoret pohjoisesta ja etelästä kertoivat

millaista on olla saamelainen nuori tänään.

SARJAKUVA SAAPUU SAAMENMAAHAN

Saamelaislasten ja -nuorten sarjakuvia. Näyttely syntyi Saamelaiskäräjien ja Lapin lastenkulttuuriverkoston yhteistyönä, jonka myötä sarjakuva on saatu osaksi saamelaista kertomaperinnettä.

7.II.–5.I2. MARJA HELANDER

- Valokuvia pohjoisesta

Marja Helander käsittelee valokuvissaan luonnon pyhyyttä ja arvokkuutta perinteisen saamelaisen luontokäsityksen kautta. Myös ihmisen itsensä aikaansaama tuhon mahdollisuus on läsnä kuvissa.

Koparoita myöten -näyttelykokonaisuuteen tutustuvat myös LAKUn vastaanottamat koulujen 6. luokkien kulttuuripolkuryhmät. Näyttelyiden kävijämäärä oli yhteensä 1530.

*Ráidu – Raito
saamelaista muotoilua.*

*Koparoita myöten toi
pohjoisen luonnon ja kulttuurin
Villatehtaalte.*

6.2. Näyttelyt muualla

Kansainvälistä lasten ja nuorten taiteen kokoelmaa tehdään tunnetuksi lainaamalla näyttelykokonaisuuksia eri järjestäjien käyttöön. Paikallisesti näyttelyitä tuotetaan myös yksittäisiin tapahtumiin valmiiksi kehystetyistä teoksista. Näyttelylainoista peritään 5/10 euron vuokra/teos.

7.10.2011–29.1.2012 VEDEN ÄÄRELLÄ

Mikkelin taidemuseo, 43 teosta.

20.1.–4.3. EINO JA MAAILMAN LAPSET

Hyvinkään taidemuseo, 37 teosta.

3.1.–31.1. TAIDETTA PIKKULAPSILLE

Perhekeskus Pikku-Veturi, Hyvinkää, 7 teosta.

29.2.–16.4. USKONNOLLISIA KUVIA

Ortodoksisen seurakunnan kokoontumistila Minea, Riihimäki, 11 teosta.

1.–30.4. ÄITI-AIHEITA

Kansallisteatterin lämpiö, Helsinki, 4 teosta.

3.6.–31.7. PUUTARHANÄYTTELY (OSA HORTUS URBANUS -KOKONAISUUDESTA)

Karatalo, Espoo, 20 teosta.

15.8.–5.11. LINTUJA

Minea, Riihimäki, 6 teosta.

5.–10.11. UUSIMAA-VIIKKO

Uudenmaan Liitto tuotti yhteistyössä LAKUn kanssa alkuperäisistä töistä iso printtejä, joita oli esillä tilaisuuksissa Helsingissä ja Hyvinkäällä.

Biomedicum, Helsinki, 15 printtiä.

Kaupungintalo ja Villa Arttu, Hyvinkää, 10 printtiä.

19.10. YSTÄVYYSKAUPUNKI KECSKEMÉT

Kaupungintalon aula, ystävyyskaupunkijuhla, 12 teosta.

12.10.–19.10. UNKARILAISTEN LASTEN TEOKSIA

Aseman koulu, Hyvinkää

Koulujen Unkari-viikkoon liittyvä näyttely, 8 teosta.

MAALISKUU 2011 → KONEELLISTA HEVOSVOIMAA

Kytäjä Golf, Hyvinkää, 9 teosta. Näyttely on esillä toistaiseksi.

29.9.2011 → LUONTOAIHEISIA KUVIA

Puolimatkan koulu, Hyvinkää, 8 teosta. Näyttely on esillä toistaiseksi.

Natsuki Tanabe, Hammaslääkärin tutkimuksessa, 1990, Japani

7. Yleisötyö

7.1. TYÖPAJAT

Työpajoja järjestettiin aamupäivisin varhaiskasvatuksen ryhmille sekä peruskoululuokille. Pajoissa tutustuttiin Villa Artun galleriassa olevaan näyttelyyn, joissa saatuja kokemuksia ja elämyksiä työstettiin taiteen perusmenetelmiä ja kädentaitoja harjoitellen. Villa Artun tapahtumapäivinä järjestettiin pajaohjelmaa myös muille kohderyhmille kuten nuorille ja lapsiperheille, ks. myös Tapahtumat. **Työpajoihin osallistui yhteensä 1137 lasta ja nuorta sekä noin 150 aikuista.**

7.1.1. Näyttelyihin liittyvät työpajat

10.1.–19.2. EINO JA MAAILMAN LAPSET

Näyttelyyn liittyi kaksi työpajaa. Kouluikäisille suunnatussa *Kiinalainen juttu* -työpajassa rakennettiin paperilyhty, joka maalattiin tussilla. Kaikenikäisille tarkoitetussa *Jonoon järjesty!* -työpajassa suunniteltiin kuvasarja, joka toteutettiin press print -grafiikan menetelmällä.

Minä olen Jellona!

Grafiikan pajassa harjoitettiin press print -menetelmää.

Molempien pajojen ohjaajana oli Jarmo Iivonen. Kaikkiaan 22 työpajassa kävi 198 lasta.

29.2.–9.4. MINÄ OLEN JELLONA!

Näyttelyn taiteilijan Anne Vaskon ohjaamassa työpajassa *Minä ja Jellona* tutustuttiin näyttelyn kuvituksiin ja kirjoihin sekä kerättiin ja etsittiin erilaisia materiaaleja ja tavaroita, joista yhdisteltiin ja rakennettiin oma pieni tai suuri valtakunta. Työpaja oli suunnattu 4–7-vuotiaille. Kaikenikäisille sopineessa *Minihahmot*-työpajassa suunniteltiin ja toteutettiin paperi- ja kangasmateriaaleista pieniä, käteen sopivia hahmoja mielikuvitusleikkeihin. Pajan ohjaajana toimi Elina Katara. *Kuvitusta savelle* -työpajassa tehtiin reliefikuva savilevyllä painelu-, raaputus- ja leimasintekniikkaa käyttäen. Esikoululaisille ja sitä vanhemmille tarkoitetussa *Keraaminen soitin* -työpajassa tehtiin savesta soitin ja kokeiltiin, minkälaisia ääniä savisoitinella voi tehdä. Näiden pajojen ohjaajina toimivat Hämeen ammattikorkeakoulun keramiikan opiskelijat Eeva Niemi ja Heidi Helenius. Työpajoja toteutui yhteensä 36 ja niiden osallistujamäärä oli 330 lasta ja noin 40 aikuista.

*Irene Kangasjärvi Kemijärveltä
ohjasi työpajoja, joissa käytettiin
lapista tuotuja materiaaleja.*

12.9.–28.10. MISTÄ ON TYTÖT TEHTY?

Näyttelyn yhteydessä oli kaksi työpajaa. Päiväkoti- ja kouluryhmille tarkoitetussa *Mistä on tytöt tehty?* -työpajassa rakennettiin tyttöhahmo oksista, kankaasta, nahasta, nauhoista, langoista yms. materiaalista. Työpajoja toteutettiin 10 ja niissä kävi yhteensä 97 lasta. Koululaisille suunnatussa *Nelisärmäinen minä* -työpajassa maalattiin ja piirrettiin omakuva kovalevyille. Omakuvista koottiin "pylväs", josta oli nähtävissä neljä eri puolta itsestä. Työpajoja toteutui 3 ja niissä oli yhteensä 32 nuorta. Työpajojen ohjaajana oli Tiina Valkeapää.

23.10. TYÖPAJA NUORISOPALVELUIDEN TYTTÖRYHMILLE SYSSLÖMAVIIKKOLA

Vaatesuunnittelija Jenni Ahtiainen (toiminimi gTie) ohjasi nuorisopalveluiden tyttöryhmille työpajan. Aiheena työpajassa oli oman kaulavaatteen tai muun asusteen tekeminen kierrätysmateriaaleista. Työpaja toteutettiin yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Yhteyshenkilöinä toimivat nuoriso-ohjaajat Salla Hyvönen ja Elina Salminen. Suunnittelussa oli mukana Taito-käsityökoulu Helmin rehtori Minna Hyytiäinen sekä LAKUsta tuottaja Elina Katara. Osallistujia työpajassa oli 6.

19.11. KOPAROITA MYÖTEN -NÄYTTELYYN LIITTYVÄ TYÖPAJA

Irene Kangasniemi alusti ja ohjasi työpajoja kuvataidekoulun ja Helmin oppilaille. Työpajassa tehtiin Lapista tuoduista materiaaleista mm. koruja ja ripustimia. Päivän aikana työpajaan osallistui noin 60 lasta.

7.1.2. Muu työpajatoiminta

14.2. TYÖPAJA PERHEKESKUS PIKKU-VETURISSA

Perhekeskus Pikku-Veturin asiakkaille, pienille lapsille ja heidän vanhemmille tarjotussa työpajassa tehtiin iso yhteispiirustus hiilellä. Toimintaan osallistui kymmenkunta lasta vanhempansa kanssa. Työpajan yhteydessä kerrottiin Villa Artusta ja Lasten ja nuorten taidekeskuksen toiminnasta.

10.5. Perhekeskus Pikku Veturin asiakkaat vierailivat Villa Artussa ohjaajansa johdolla.

Ryhmä tutustui Käsityökoulu Helmin näyttelyyn ja he tekivät työpajassa ison yhteismaalauksen. Ryhmässä oli 8 lasta ja 8 aikuista. Molemmat työpajat ohjasi Elina Katara.

6.3.–3.4. VAUVOJEN VÄRIKYLVI

Vauvojen värikyly on vauvojen ja taaperokäisten (4 kk–2 v.) moniaistinen työpaja. Värikylyssä tutustutaan leikin kautta värien ja materiaalien maailmaan yhdessä oman vanhemman tai muun läheisen aikuisen kanssa. Pajassa havainnoidaan tunnustelemalla, maistamalla ja haistelemalla turvallisia materiaaleja ja maalataan pääasiassa ruoka-aineilla. Värikylyt kehittävät lapsen värisilmää sekä visuaalista kykyä nähdä ja erotella erilaisia materiaaleja. Tärkeintä on kuitenkin tarjota vauvalle ja taaperokäiselle mahdollisuus itse tehdä ja kokeilla, sekä iloinen hetki lapselle tärkeän aikuisen seurassa.

Lasten ja nuorten taidekeskus toteutti vauvojen värikylyt yhteistyössä kuvataiteilija ja taidepedagogi Helga Rusasen kanssa. Yhden tutustumiskerran ja viiden varsinaisen työpajakerran kokonaisuuksia oli sekä keväällä (6.3.–3.4. välisenä aikana) että syksyllä (11.9.–9.10. välisenä aikana). Kevään työpajoissa osallistujia oli yhteensä 29 vauvaa ja 29 aikuista. Syksyn työpajat eivät toteutuneet liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

23.–24.5. IHANKO PIHALLA? -TAPAHTUMAN TYÖPAJAT

Lasten ja nuorten taidekeskus oli mukana järjestämässä valtakunnallista Ihanko Pihalla? -työpajanuorten taide- ja kulttuuritapahtumaa Hyvinkään–Riihimäen Seudun Ammattikoulutussäätiön kanssa. Vuosittain eri paikkakunnilla järjestettävän Ihanko Pihalla? -tapahtuman tavoitteena on tuoda työpajoissa tuotettua kulttuuria ja taidetta suuren yleisön nähtäville ja kuultaville. Päivillä esittäytyvät eri taidemuodot: teatteri, tanssi ja musiikki, lyhytelokuva ja animaatiot, taidekäsityöt, valokuvat ja kuvataide. Tapahtuman yleisönä olivat työpajanuoret valmentajineen.

Villatehtaan alueella järjestetyn tapahtuman teemana oli suvaitsevaisuus ja kansainvälisyys. Osallistujia oli suomalaisten nuorten lisäksi Turkista ja Ranskasta. Lasten ja nuorten taidekeskus järjesti taiteilijoiden Karri Kuoppalan ja Elina Kataran ohjaamat graffitityöpajat, Tuukka Seppälän ohjaaman valokuvatyöpajan sekä Tiina Valkeapää ohjaaman piirustustyöpajan. Osallistujia työpajoissa oli yhteensä 30.

Vauvojen värikylyt piristivät sekä lasten että aikuisten päivää.

ARTUN KESÄ – ANIMAATIOFESTIVAALIN TYÖPAJAT

Vaha- ja pala-animaatio (ohjaaja Elina Katara)

11.–14.6., osallistujia 10

Hiekka-animaatio (ohjaaja Kaisa Penttilä)

16.6. ja 17.6., osallistujia 30

Liikkuukse oikeesti? (ohjaaja Jarmo Iivonen)

13.8.–2.9., osallistujia 20

Ihan kuin elävä (ohjaaja Jarmo Iivonen)

13.8.–2.9., osallistujia 10

Lisäksi Lasten ja nuorten kuvataidekoulun kesäkursien teemana oli liikkuva kuva. Artun kesään liittyviä kesäkurseja järjestettiin 4.6.–21.6. eri ikäisille lapsille ja nuorille.

Ihanko pihalla? -tapahtumassa syntyi komeita graffitteja Villatehtaan pihalle.

7.2. PERUSKOULULAISTEN KULTTUURIPOLKU

KEVÄT 2012

Keväällä 2012 Lasten ja nuorten taidekeskuksessa ei käynyt kulttuuripolkuryhmiä. Tämä johtui siitä, että lukuvuoden 2010–2011 aikana Lasten ja nuorten taidekeskus ja Suomen Rautatiemuseo vaihtoivat kohde-ryhmiään. Syyslukukaudella 2011 Lasten ja nuorten taidekeskuksessa vierailivat sekä 6. että 7. luokat ja 9. luokat vierailivat poikkeuksellisesti Rautatiemuseossa.

SYKSY 2012 7.11.–14.12.

Syksyn Kulttuuripolkukäynnillä Hyvinkään 6. luokkalaiset tutustuivat aluksi Lasten ja nuorten taidekeskuksen kansainväliseen kokoelmaan ja tekivät joitakin hakuja digiarkistosta. Sen jälkeen siirryttiin *Koparoita myöten* -näyttelyyn, johon tutustuttiin opastuksen ja tehtäväpaperin avulla. Sen lisäksi oppilaat punoivat villalangasta paulanauhan. Kulttuuripolkukäynti palveli erityisesti monikulttuurisuuskasvatusta sekä kuvan lukemisen opiskelua. Ryhmien vetäjinä toimivat Nina Laaksonen ja Anni Ylönen. Kulttuuripolkuryhmiä oli 25 ja niissä yhteensä 453 oppilasta ja 25 opettajaa.

7.3. TAPAHTUMAT

11.3. JELLONAN KEKKERIT -TAPAHTUMAPÄIVÄ

Koko perheen tapahtumapäivän keskiössä oli *Minä olen Jellona* -näyttely, jonka nonstop-työpajoissa käytettiin erilaisia materiaaleja pehmeästä paperiin ja kokeiltiin mittakaavoja pienen pienestä jättimäisen suureen. *Pienen pientä ja suuren suurta* -työpajassa ohjaajina toimivat Anne Vasko ja Elina Katara. *Leimasimet*-työpajassa ohjaajina olivat keramiikan opiskelijat Heidi Helenius ja Eeva Niemi. Anne Vasko kirjoitti omistuskirjoituksia kirjoihinsa, joita oli tapahtumassa myynnissä. Jellonan kekkereissä esiintyi myös lastenmuusikko Niina Bell, joka vei lapset jännittävälle laululeikkiretkelle Seitsemän seikkailun maahan. Kävijöitä tapahtumassa oli noin 150.

17.5. YHDEN PÄIVÄN JUTTU

Perinteiseen hyvinkääläiseen kevättapahtumaan osallistuttiin järjestämällä Villa Artussa *Virkkaajien ja värkkääjien vaihtotori*, johon yleisö sai tuoda keskeneräisiä käsitöitä sekä tarvikkeita myyntiin ja vaihdettavaksi. Laku osallistui myös lapsille järjestetty seikkailukierrokseen *Villatehtaan arvoitus*. Kävijöitä oli päivän aikana noin 700.

Niina Bell vei lapset laululeikkiretkelle Jellonan kekkereillä 11.3.

4.6.–17.6. ARTUN KESÄ – LASTEN JA NUORTEN ANIMAATIOFESTIVAALI

Kesäkuun alussa käynnistyi ensimmäisen kerran uusi lasten ja nuorten festivaali Artun kesä. Lasten ja nuorten taidekeskuksen järjestämässä tapahtumassa tutustutaan eri taiteenlajeihin vuosittain vaihtuvalla teemalla. Ensimmäisessä Artun kesässä teemana oli animaatio ja sen lukuisat mahdollisuudet. Animaatiota ja sen tekemistä esiteltiin erilaisissa työpajoissa, elokuvanäytöksissä, ohjaajatapaamisissa sekä Villa Artun galleriassa järjestetyssä kesänäyttelyssä. Tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Villa Artun taide- ja käsityökoulujen kanssa, ja sen sisällöissä hyödynnetään Villa Artun toimijoiden paikallisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä verkostoja. Animaatiofestivaalin tuottajana oli animaatio-ohjaaja Reetta Neittaanmäki. Tapahtumiin osallistui yhteensä 490 kävijää.

ANIMAATIONÄYTTELY ARTUN KESÄ

6.6.–21.6. SEKÄ 13.8.–2.9.

ks. kohta Villa Artun näyttelyt

Elokuvanäytöksiä oli yhteensä 13 kpl 5.6.–17.6.

Esityksissä näytettiin noin 70 lyhytanimaatiota, jotka suunnattu eri-ikäisille taaperoista nuoriin.

Ohjaajatapaamisissa esiintyivät Mariko Härkönen ja Ismo Virtanen 10.6., Leena Jääskeläinen ja Kaisa Penttilä 16.6. sekä virolainen Riho Unt 9.10. Työpajat Ks. kohta Työpajat

HYVINKÄÄ-PÄIVÄ 30.7.

Villa Artun galleria avoinna, esillä animaationäyttely. Kävijöitä oli 80.

1.–5.8. URB12 – URBAANIN TAITEEN FESTIVAALI HYVINKÄÄLLÄ

Lasten ja nuorten taidekeskus on vuodesta 2007 ollut yhteistyökumppanina Kiasma-teatterin toteuttamassa URB-festivaalissa. Yhteistyötä on tehty erityisesti festivaalin työpajatoiminnan kehittämisessä. URB on nuorille 15–29-vuotiaille suunnattu taidefestivaali, jonka keskeisenä tavoitteena on lisätä taiteen saavutettavuutta ja edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta. Pääosa tapahtumista on Helsingissä, mutta vuosina 2010–2012 URB-festivaali on laajentunut Hyvinkäälle graffititaiteen kurssien merkeissä. Kesällä 2012 URB-festivaaliin kuului Hyvinkään Villatehtaan lastauslaiturille toteutettu seinämaalausprojekti kuvataiteilija Timo Vaittisen johdolla. Vaittisen ohjauksessa neljä Hyvinkään lasten ja nuorten kuvataidekoulun oppilasta suunnittelivat ja toteuttivat pysyvän seinämaalauksen, joka elävöittää Villa Artun sisäänkäyntiä vastapäätä olevaa seinää. Teoksen julkistamistilaisuus pidettiin 14.11. Tilaisuudessa olivat läsnä seinämaalauksen tekijät ja ohjaava taiteilija ja siellä esiintyi hyvinkääläinen Hakasirkus. Tilaisuuteen osallistui noin 40 henkeä.

14.10. TYTTÖJEN SUNNUNTAI -TAPAHTUMAPÄIVÄ

Mistä on tytöt tehty? -näyttelyn yhteydessä järjestetyssä tapahtumassa kaikille tyttöydestä kiinnostuneille oli tarjolla kolme erilaista työpajaa. *Pinkissä työpajassa*, joka soveltui 2–6-vuotiaille, toteutettiin unelmien prinsessa-kruunu ja taikasauva. Noin 7–10-vuotiaille suunnatussa *Violetissa työpajassa* tehtiin koristeellinen hiuspanta. Yli kymmenvuotiaille sopivassa *Mustassa työpajassa* käytettiin nahkaa, pyörän sisäkumia, niittejä, neppareita, yms, joista luotiin rannerenkaita, hiuskoristeita tai avaimenperiä. Työpajojen ohjaajina toimivat Anni Ylönen, Niina Vyyryläinen ja Ellamari Vierikko. Tapahtumassa oli mahdollisuus osallistua Anniina Vainionpään teoksen arvontaan. Tapahtumassa oli myös Plan Suomen standi, jossa pystyi allekirjoittamaan vetoomuksen tyttöjen koulutuksen puolesta. Kävijöitä tapahtumapäivässä oli yhteensä noin 200.

8.12. VILLAN JOULU

Villa Artun toimijoiden sekä Hyvinkään kaupungin-museon ja Hyvinkään Karjala-Seuran perinteisessä joulutapahtumassa oli tarjolla työpajoja, näyttelyitä, jouluisia musiikkia sekä puffetti. Villa Artun pajoissa tehtiin saamelaisuuteen liittyvän *Koparoita myöten* -näyttelyn tiimoilta koruja ja keppinukkeja Lapista tuoduista materiaaleista, kuten poron luusta ja nahasta sekä joulukortteja kierrätysmateriaaleista. Päivän ohjelmaan kuului myös lauluyhtye Angelien puolen tunnin mittainen konsertti Villa Artun galleriassa. Angeleissa esiintyivät Tuuni Partti, Heli Länsman ja Eero Nurmela. Päivän aikana Villa Artussa kävi noin 140 vierasta.

Edellä mainittujen omien tai yhteistyössä tuotettujen tapahtumien lisäksi Villa Artun auditoriota vuokrattiin ulkopuolisiin tapahtumiin ja kokouksiin 38 kertaa toimintavuonna.

Angelit vetivät näyttelysalin täyteen Villan Joulussa.

8. Koulutus

Taideaineiden täydennyskoulutus päiväkotien henkilöstölle 28.–29.9.

LAKU tuotti Hyvinkään varhaiskasvatuksen henkilökunnalle taidelähtöisen ohjaustoiminnan täydennyskoulutuksen Villa Artussa. Koulutuksen sisältö suunniteltiin yhteistyössä kuvataidekoulun ja käsityökoulu Helmin kanssa. Koulutus jatkuu vuoden 2013 keväällä ja syksyllä kahden päivän jaksoissa. Opettajina toimivat taiteen ja käsityötaiteen perusopetuksen ammattilaiset.

Kahden päivän koulutus sisälsi kuusi tunnin kestävää pajaa, joissa opiskeltiin taidelähtöisiä perustekniikoita hyödynnettäväksi päiväkotien arjessa: paperipaja, grafiikan yksinkertaiset menetelmät, maalaus, hiilipiirustus, värioppi ja sommittelu, yksinkertaiset kudontatekniikat, muovailu savesta ja rakentelu. Syksyn koulutuspäiviin osallistui 36 varhaiskasvatuksen työntekijää.

Koulutuspaketti on suunniteltu niin, että sen sisältöjä voidaan muokata tilaajan tarpeiden mukaan. Kasvatus- ja opetushenkilöstön taidekoulutus tukee Villa Artun kaikkien kolmen toimijan omia pitkän tähtäimen tavoitteita.

Markus Renvallin mediakasvatuskoulutus Hyvinkään päiväkodeissa

LAKUn eräänä tehtävänä on luoda yhteyksiä taiteilijoiden sekä lasten ja nuorten kanssa työskentelevien välillä. LAKUn välityksellä syntyi mediakasvatusprojekti, jossa mediataiteilija Markus Renvallin kehittämä Medialeikki rantautui kahteen hyvinkääläiseen päiväkotiin. Hanke jatkuu Renvallin ohjaamana täydennyskoulutuksena vuoden 2013 puolella. Medialeikkiä on tarkoitus hyödyntää myöhemmin taidekeskuksen kansainvälisissä projekteissa yhteistyössä taiteilijan kanssa.

Laurean sosionomiopiskelijoiden opintokokonaisuus Villa Artussa 7.9.–19.10.

Neljä sosionomiksi opiskelevaa suoritti opintoihin liittyvän kulttuurikurssin Lasten ja nuorten taidekeskuksessa *Mistä on tytöt tehty?* -näyttelyn aikana. Opiskelijat seurasivat näyttelyn valmistumista ripustuksesta pressiin, osallistuivat työpajoihin, haastattelivat Pauliina Kähärää ja tutustuivat hänen graduunsa sekä osallistuivat *Tyttöjen sunnuntain* suunnitteluun ja toteutukseen. Opiskelijoita ohjasi tuottaja Elina Katara.

9. Tutkimus, julkaisut

Laurila-Hakulinen, Raisa, *Eino ja maailman lapset – Eino Vesalainen taidekasvattajana*. Artikkelinäyttelyjulkaisussa *Eino Vesalainen – taidetta sydämellä*. Hyvinkään taide-museon julkaisuja no 33. Savion kirjapaino 2012.

10. Muu toiminta, yhteistyö

Eino Vesalaisen muistorahasto

Päätös taidekeskuksen perustajan Eino Vesalaisen muistorahaston perustamisesta tehtiin vuoden 2011 puolella ja se astui voimaan 1.1.2012 alkaen. Rahaston tarkoituksena on tukea lasten ja nuorten visuaalista taidekasvatusta painopisteenä kokeellinen ja uutta luova sekä kansainvälinen taidekasvatustoiminta. Rahasto toteuttaa tarkoitustaan myöntämällä stipendejä ja palkintoja lapsille ja nuorille taiteen tekijöinä sekä aikuisille tunnustuksena merkittävästä taidekasvatusta edistävästä työstä. Muistorahastolla halutaan kunnioittaa ja luoda jatkuvuutta Eino Vesalaisen arvokkaalle ja kansainvälisestikin merkittävälle elämäntyölle taidekasvatuksen parissa.

Säätiön hallitus päätti jakaa ensimmäisen tunnustus-palkinnon 3000 euroa kokeellisesta ja uutta luovasta taidekasvatustyöstä mediataiteilija Markus Renvallille. Valintaa perusteltiin seuraavasti:

”Kuvataiteilija ja taidekasvattaja Markus Renvallin työssä on vahva sosiaalinen ja yhteisöllinen ulottuvuus. Hän suhtautuu lapsiin ja nuoriin arvostavasti ja avoimesti. Renvall opettaa teknisten välineiden käyttöä ennakkoluulottomasti eri ikäisille ja tuo sitä kautta lasten ja nuorten oman äänen kuuluville. Yhdessä koulujen, päiväkotien ja museoiden kanssa Renvall on toteuttanut monia projekteja, joihin on osallistunut sellaisia lapsia ja erityisesti nuoria, joita taideharrastukset eivät muuten tavoita. Hän hyödyntää työskentelyssään lasten ja nuorten kanssa sekä kokeneen ammattitaiteilijan osaamistaan että elämäkokemustaan. Markus Renvallin kokonaisvaltainen taidekasvatustyö on laadukasta ja kokeiluihin kannustavaa, unohtamatta leikkiä ja iloa.”

Suomen Kuvataidekoulujen Liiton kevätpäivät 26.–27.4.

Kevätpäivät järjestettiin yhteistyössä Villa Artun toimijoiden kanssa. Seminaarin teemoina oli mm. tutkiva oppiminen, taiteilijuus yhdistettynä opettajuuteen sekä taiteen perusopetuksen pedagogiikan ja opetussuunnitelman perusteiden arviointitulokset. Osallistujina oli noin 50 taideopettajaa ja taidekasvattajaa eri puolilta Suomea.

Lions Club Puolimatka ja

Villatehtaan Woodstock 9.6.

Villa Artun tilojen käyttö esiintyjälämpönä.

Mediakasvatuskeskus Metkan

suunnittelupäivä 28.9.

Metkan hallitus ja henkilökunta kokoontuivat Villa Arttuun suunnittelemaan tulevaa toimintaa.

Lastenkirjatalo, Tallinna

Yhteistyö virolaisten kuvittajien näyttelyn suunnittelussa jatkui Tallinnan Lastenkirjatalon kanssa. Näyttelyn kuraattoriksi valittiin kuvataiteilija Viive Noor. Näyttely on Villa Artussa tammikuussa 2013 ja sen jälkeen muualla Suomessa, yhteistyössä Suomen Kuvittajat ry, Tuglas-seura ja LAKU.

Hyvinkään Asuntomessujen työryhmät

Toimintavuonna käynnistettiin useita Hyvinkään Asuntomessuihin 2013 liittyviä työryhmiä, joissa toiminnanjohtaja edusti LAKUa ja Villa Artun toimijoita.

Villa Artussa vierailevat ryhmät

Villa Artussa vieraili kymmeniä eri alojen ryhmiä, joille toimintaa ja tiloja esittelivät toiminnanjohtaja ja tuottaja sekä kuvataide- ja käsityökoulujen rehtorit. Vieraiden palvelu on tärkeä osa Villa Artun tiedotusta ja alamme kirjaamaan ryhmiä vuoden 2013 alusta lähtien toimintakertomusta varten.

**Hakasirkus
esiintyi
URBI2 seinä-
maalauksen
julkistamis-
tilaisuudessa.**

11. Jäsenyydet ja edustus

Tallennus- ja kokoelmayhteistyö TAKO, Museovirasto

TAKO:n tavoitteena on tallennusvastuiden jakaminen museoiden ja muiden kulttuuriperintöä tallentavien kesken sekä ns. Suomi-kokoelman luominen. Suomi-kokoelma karttuu museoiden yhteisten nykydokumentointihankkeiden kautta. Päämääränä on tehostaa kokoelmanhallintaa sekä kokoelmien ja osaamisen liikkuvuutta. Toiminta tapahtuu pooleissa, joissa määritellään yhteiset tavoitteet ja jaetaan kunkin poolin erikoisalan osaamista. Lasten ja nuorten taidekeskus on jäsenenä poolissa 6, jonka alue on koulutus, taide, korkeakulttuuri ja hyvinvointi. Poolissa luovaa ja esittävää taidetta tarkastellaan tekijöiden ja kuluttajien lähtökohdista käsin. Taidekeskus otti vastuulleen lasten ja nuorten taiteen vastaanottamisen taltioinnin vuonna 2011. Vuonna 2012 taidekeskus ei osallistunut tallennustyöhön.

Suomen Museoliitto

Lasten ja nuorten taidekeskuksen säätiö on Suomen Museoliiton kannattava jäsen.

Suomen taidekasvatuksen tutkimusseura

Tuottaja Päivi Venäläinen toimii Suomen taidekasvatuksen tutkimusseuran johtokunnan varsinaisena jäsenenä ja seuran sihteerinä.

Museopedagoginen yhdistys Pedaali ry

Tuottaja Päivi Venäläinen on Museopedagoginen yhdistys Pedaalin jäsen.

ICOM – International Council of Museums

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen sekä tuottaja Päivi Venäläinen ovat kansainvälisen museoliiton ICOM – Suomen Komitea ry:n jäseniä.

Suomen Museonjohtajat ry

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen on yhdistyksen jäsen.

Mediakasvatuskeskus Metka ry

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen on Metkan hallituksen jäsen.

Nuori kulttuuri -säätiö

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen on säätiön neuvottelukunnan jäsen

Hyvinkään kaupungin kulttuuri- ja matkailulehti Villari

Toiminnanjohtaja Raisa Laurila-Hakulinen on toimitusneuvoston jäsen.

12. Viestintä ja markkinointi

Näyttelyistä, työpajoista ja tapahtumista tiedotettiin paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti sähköpostilla sekä painetuilla esitteillä ja julisteilla. Näyttelyiden yhteydessä järjestettiin avajaisia ja tiedotustilaisuuksia. Hyvinkään ja lähialueiden kouluille ja päiväkodeille lähetettiin sekä painetut kausitiedotteet että tietoa yksittäisistä tapahtumista. Hyvinkään kaupungin viestintäyksikön ja matkailutoimen kanssa tehtiin yhteistyötä matkailu- ja tapahtumamarkkinoinnissa. Sähköpostilla lähetettiin tietoa suoraan lapsiperheille ja muille kiinnostuneille, jotka ovat antaneet osoitteensa tiedotuskäyttöön.

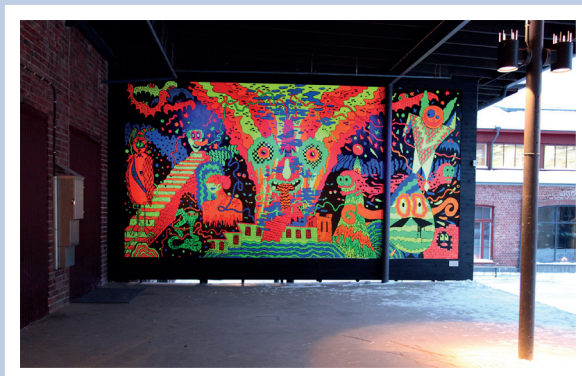
Verkkosivuja kehitettiin selkeämmiksi ja sinne

tuotettiin lisää näyttelyitä kansainvälisestä kokoelmasta. LAKUn omien sivujen lisäksi verkossa on Lasten ja nuorten taidekeskuksen, Hyvinkään lasten ja nuorten kuvataidekoulun ja Taito-käsityökoulu Helmin yhteinen portaali www.villaarttu.fi, jonka kautta pääsee Villa Artun kolmen toimijan sivuille sekä Villa Artun Facebook-sivuille. Facebookia hyödynnettiin toimintavuonna kaikkien tapahtumien tiedottamisessa.

Toimintavuonna valmistui suunnitelma Villa Artun julkisivuun kiinnitettävien mainospessujen järjestelmästä. Villatehtaan kiinteistöyhtiö ja museoviranomaiset hyväksyivät suunnitelman, joka jäi odottamaan teknistä toteuttamista.

URBI2 seinämaalaus ”Omituisten otusten kerho” syntyi kuvataiteilija Timo Vaittisen ja kuvataidekoulun oppilaiden yhteistyönä.

Villa Artun työpajoissa syntyy taidetta pienimuotoisesta grafiikasta isoon seinämaalaukseen.

13. Hallinto

12.1. Hallitus

Toimintakaudella 2011–2012 hallituksen puheenjohtajana toimi Hyvinkään kaupungin edustaja Sari Tani. Muut Hyvinkään kaupungin edustajat olivat Osmo Harju ja Tarja Haili. Heidän varajäseniään olivat Tuija Linna-Pirinen, Anne Syrjälä ja Miika Rantatorikka.

Opetus- ja kulttuuriministeriön edustajina olivat Jaana Walldén, joka toimi varapuheenjohtajana 1.3. saakka sekä Ullrike Hjelt-Hansson, joka oli varapuheenjohtaja 25.4. alkaen. Ministeriön edustajat vaihtuivat vuoden aikana niin että jäsen Hannu Sulinin tilalle astui Mikko Hartikainen 29.8. alkaen ja Jaana Walldénin tilalle Monica Melén-Paaso 25.4. alkaen. Jaana Walldénin ja Monica Melén-Paason varajäsen oli Immo Parviainen ja Ullrike Hjelt-Hanssonin varajäsen Pia Tasanko, 25.4. alkaen Sanna Puura. Hannu Sulinin varajäsen oli Ansa Aarnio ja Mikko Hartikaisen varajäsen oli Eija Kauppinen.

Neuvottelukunnan edustajana hallituksessa oli Pekka Lehtimäki (varaedustajana Tiia Orivuori). Hallitus kokoontui vuoden aikana 8 kertaa (11.1., 1.3., 25.4., 13.6., 29.8., 18.10., 21.11. ja 11.12).

Hallituksen puheenjohtajisto ja toiminnanjohtaja kävivät tuloskeskustelut molempien päärahoittajien eli opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisoyksikön sekä Hyvinkään kaupungin johdon kanssa syksyllä 2012.

12.2. Neuvottelukunta

Säätiön 2010 voimaan tulleen sääntömuutoksen seurauksena valtuuskunnan tilalle muodostettiin neuvottelukunta toimintakaudelle 2011–2014.

Neuvottelukunnan tehtävänä on sääntöjen mukaan:

- antaa säätiön hallitukselle lausuntoja ja aloitteita taidekeskuksen toiminnan kehittämistä koskeissa laajakantoisissa ja periaatteellisesti tärkeissä asioissa,
- ylläpitää, luoda ja kehittää taidekeskuksen kannalta tärkeitä yhteiskunnallisia suhteita sekä
- seurata ja arvioida säätiön toimintaa.

Neuvottelukunta koostuu Hyvinkään kaupungin, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä II taustayhteisön edustajista. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi Pauline von Bonsdorff ja varapuheenjohtajana Pirjo Honkavaara. Pirjo Honkavaara jäädessä eläkkeelle kesällä 2012 uutena varapuheenjohtajana jatkaa Anette Helén.

Hyvinkään kaupunki: Anette Helén (vj Nora Ekholm), Joonas Salmi (vj Jari-Pekka Velin), Juhani Tuina (vj Martti Hättunen).

Opetus- ja kulttuuriministeriö: Heta Mulari (vj Jaana Lähteenmaa), Mikko Varesmaa (vj Jukka Ruotsalainen), Niina Siltala (vj Katja Munter) ja Petra Magga.

Säätiön muut taustayhteisöt ja niiden edustajat: Pauline von Bonsdorff (Jyväskylän yliopisto/Taiteiden ja kulttuurintutkimuksen laitos), Pirjo Honkavaara (Lastensuojelun keskusliitto ry, vj Kaisa Muuronen), Laura Serkosalo (Nuoren Voiman Liitto ry, vj Anna Nurro), Pekka Lehtimäki (Lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry, vj Leena Stolzman), Panu Mäenpää (Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry, vj Markus Söderlund), Leena Hannula (Valtion taidemuseo), Mira Kallio (Aalto yliopisto/Taideteollinen korkeakoulu), Alexander Reichstein (Suomen Taiteilijaseura, vj Merja Miettinen), Tiia Orivuori (Hyvinkään Taiteilijaseura, vj Salla Lehtinen), Sari Issakainen (Kuvataideopettajat ry, vj Reetta Nisonen), Anu Ruhala (Mediakasvatuskeskus Metka ry, vj Minna Nikola).

Allianssi ry erosi säätiön jäsenyydestä 1.6.2013 alkaen. Allianssin hallitus päätti, että yhdistys ei jatka jäsenyyksiä muiden valtakunnallisten kehittämis- ja palvelukeskusten hallinnoissa.

Neuvottelukunnan edustajana hallituksessa oli Pekka Lehtimäki, varaedustajana Tiia Orivuori. Vuosikokouksessa 8.5. keskusteltiin vilkkaasti LAKUn kansainvälisen toiminnan kehittämisestä.

14. Talous

Taidekeskuksen toimintaa rahoittavat Hyvinkään kaupunki ja opetus- ja kulttuuriministeriö. Toiminta-avustus Hyvinkään kaupungilta oli 200 000 euroa ja opetusministeriöltä 177 000 euroa.

Lasten ja nuorten taidekeskus sai vuonna 2012 seuraavat erityisavustukset:

- URB10 Urbaani kaupunkifestivaaliin 35 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriöltä
- kansainvälisen kokoelman digitointiin 30 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriöltä

- Artun kesä -Animaatiofestivaaliin 13 000 euroa Suomen Kulttuurirahastolta ja 9 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriöltä (Lanuke)
- Koparoita myöten -Saamelaiskulttuurihankkeeseen 10 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja 2 000 euroa Uudenmaan taidetoimikunnalta

Tilikauden tulos oli +15 292,39 euroa.

Taidekeskuksen kirjanpidosta ja palkanlaskennasta vastasi Tili- ja hallintopalvelu Ilmola Oy.

2012

LASTEN JA NUORTEN TAIDEKESKUS
ART CENTRE FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE
Villa Arttu | Kankurinkatu 4-6 | 05800 Hyvinkää | Finland | www.artcentre.fi